

INSCHRYVINGSPRYS

Voorop betaelbaar van vier tot vier maanden.

Voor de Stad fr. 1-50
Voor den buiten „ 1-75
Voor 't vreemde „ 2-25
Per maand voor de stad alleen . . . 0-38

HET WERKVERBOND

BEKENDMAKINGEN

De bekenmakingen betalen 10 centim den drukregel. Gewoone voorwaarden voor de Notarissen, Ambtenaren, enz.
Prys van een nummer 10 Centimen.

Volksblad voor Handel en Nyverheid, Stielen en Ambachten.

VERSCHYNT EEN MAEL IN DE WEEK: DE ZATERDAG.

Brieven, Bekendmakingen en alle hoegenaemde Artikels ten langsten Donderdag noon, vragtory toe te zenden: in den Estaminet den PRÉ-AUX-CLERCS, by het Groot-Vleeschhuis, 24, te Gent. — Men kan zich Abonneren op bovengemeld adres en op alle Postbureelen.

YZERENWEGEN. — VERTREKUREN.

JULY 1861.

De Konvooyen met een * geleekent, zyn Expresstreinen van eerste klas, degene met ** van eerste en tweede klas.

Brussel, langs Mechelen. . . 5-00 8-53**
Brussel, langs Denderleeuw. . 7-00 11-43 2-20 5-00 7-40
Mechelen, Antwerpen. . 5-00 8-53** 11-43 2-20 5-00 7-40** Mechel.
Lier. 3-00 2-20
Dendermonde. 3-00 7-00 8-53** 11-43 2-20 5-00
Aelst. 7-00 11-43 2-20 5-00 7-40

Lokeren. 3-00 7-00 11-43 5-00
Nin., Gecardshb. Less., Aeth. 7-00 1-23 langs Doornik. 5-00
Brugge, Oostende. 6-15 9-15 1-50 4-53* 6-35
Kortryk, Moskr., Doornik, Ryss. 6-00 9-20* 1-23** 4-40
Douai, Atrecht, Amiens, Parys. 6-00 9-20* 1-23** 4-40
Kales. 6-00* 9-20 7-10*
Bergen, Quievrain. 7-00 1-23 langs Doornik. 5-00
Manage, Charleroi, Namien. . 7-00 1-23 langs Doornik. 5-00
Leuven, Thienen, Luik, Verv. 5-00 8-53* 11-43 2-20 3-00 Thien. 7-40**
Landen. 3-00 8-53* 11-43 2-20
Keulen, Aken. 8-53* 11-43 Aken 7-40*
Gladb., Duss., Cref., Ruhrort. 8-53*

LAND VAN WAES.

Van Gent naer Antwerpen. . . 6-10 9-00* 10-20 2-50* 4-20 8**
Van Antwerpen naer Gent. . . 8-50 8-50* 10-50 2-50* 4-50 7-50**
ECLLOO.
Van Gent naer Eclloo. 7-55 10-00 5-33 8-10
Van Eclloo naer Gent. 5-25 8-15 12-50 5-40
AUDENAERDE.
Van Gent naer Audenaerde. . . 9-25 2-25 7-45
Van Audenaerde naer Gent. . . 7-20 12-15 6-00
SAINT GHISLAIN.
Van Sint-Ghislain naer Leuze. 8-30 5-10 7-50
Van Leuze naer Sint-Ghislain. . 10-10 6-00

BERICHT.

De heeren Uitgevers van dag- en weekbladen, met dewelke het WERKVERBOND in ruiling is, worden verzocht voortaan de ons bestemde nummers te verzenden aan het adres onzer drukkerij en bureelen: In den Pré-aux-Clercs, n. 24, by 't Groot-Vleeschhuis.

STAETKUNDIG OVERZICHT DER WEEK.

Onze eigene belangen liggen ons het naest aan het herte: hierom spreken wy eerst over ons eigen land, voor dat wy over de grenzen gaen zien, wat groot nieuws aldaer is voorgevallen.

Het voornaemste feit voor de Werklieden is ongetwyfeld de onderhandelingen tusschen Belgie en Engeland aangeknoopt voor het sluiten van een Handels-Verdrag.

De *Moniteur* van Brussel heeft woensdag lest hierover aangekondigd, dat er uileggingen gewisseld zyn tusschen den belgischen minister te Londen en den minister van buitenlandsche zaken van Engeland.

« Het gouvernement — zegt de *Moniteur* — heeft redens » om voldaan te zyn over de hem gegeven ophelderingen, » en de onderhandelingen zullen eerlang beginnen om een » nieuw traktaat te sluiten, overeenkomstig de belangen » van beide landen.

De Handels- en Nyverheids-Kring van Gent, verontrust door die officiële aankondiging, heeft eene vergadering gehouden; van dewelke men verder een verslag zal aantreffen. In die vergadering is ook lezing gegeven van eenen brief der Maetschappij van de Werklieden-Werktuigmakers, tellende meer dan 900 leden, die zich ter beschikking van den kring stellen om, des noodig, een petitionnement onder de arbeidenne klassen in te rigten, in geval het traktaat met Engeland nadeelig voor onze nyverheid mogte wezen.

De Handels- en Nyverheids-kring zal binnen kort eene groote Meeting houden, om over die gewichtige zaak in het openbaar te spreken en de noodig geachte maatregelen voor te stellen. De Werktuigmakers zyn voornemens die meeting by te wonen.

In ons vorig nummer hebben wy gezegd dat de Handelsvryheid, als zy eenmaal in geheel Europa zal bestaan, en wy in de zelfde voorwaarden en met de zelfde hulpmiddelen als de engelsche en andere voorbrengende volkeren kunnen werken, een geluk voor de mindere standen zal zyn. Wy hebben er by gevoegd, dat het gouvernement, alvorens met Engeland een handels-verdrag te sluiten zoo als het met Frankryk heeft gedaan, den huidige toestand onzer nyverheids-gestichten in acht moet nemen. Wy zegden: indien het algemeen belang vereischt dat men de bescherming van zekere nyverheids-takken weg neme, men den knoop zoo

niet op eens kan doorhakken, en dat wy by minsten een drietal jaren noodig zonden hebben, om zonder verliezen de konkurrentie tegen Engeland vol te kunnen houden. Op deze manier, zoude onzen nyveraers, den voortgang in de fabriekatie volgende, in staat gesteld kunnen zyn om, met de zelfde onkosten, de zelfde hoeveelheid stoffen voort te kunnen brengen.

Om deze redens, en bezorgd voor hun eigene belangen en broodwinning, hebben de Werklieden-Werktuigmakers besloten, de meeting van den kring by te wonen, en aldaer hunne belangen ter sprake te brengen.

In Brussel is men volop in beweging geweest voor de herkiezing van den Gemeente-Raad, die met Burgemeester en Schepene hun ontslag hebben gegeven, omdat het gouvernement geweigerd heeft de toelating te geven voor eene lotery-leening.

Onze wetten verbieden de loteryen: de stad Brussel moet zich dus, zoo wel als alle andere gemeenten, aen die wet onderwerpen. Een goed gemeente-bestuur zou het voorbeeld moeten geven van eerbied voor de lands-wetten.

Donderdag lest zyn al de afgetredene gemeentelyke raedsheeren te Brussel herkozen.

L. Napoleon baedt zich te Vichy, en zal binnen kort zich begeven naer het legerkamp van Châlons, alwaar hy den koning van Pruisen heeft uitgenodigd om zyne keur-soldaten te zien schermutselen, kappen en schieten.

De fransche keizer heeft aen den Paus doen schrijven, dat hy altyd de stad Rome en den heiligen Stoel zal beschermen en verdedigen, wat er ook moge gebeuren. Doch op den zelfden oogenblik maakt de fransche generaal, te Rome, hevige ruzie met den Romeinschen minister van oorlog; bedreigt hem met kaekslagen, en beroept hem in tweegevecht.

Dit is napoleontische politiek: met de eene hand slaen, met de andere genezen. Vrede roepen, als hy zich ten oorlog toerust; met de soldaten dansen, als hy denkt van ze haest noodig te hebben. Den Paus vleijen en den koning van Pruisen de mouw stryken, als hy begint te vreezen voor de samenspanning van Rusland en Oostenryk.

In Duitschland is nu eene party werkzaam, die al de verschillende Staten onder een opperhoofd zou willen brengen.

Hongarie weigert nog belastingen op te brengen aen Oostenryk, voor dat er eene beslissing zy gekomen op zyne gedane eischen. Binnen kort zullen wy zien, of de zaken in dat land in der minne, of met geweld, beslist zullen worden.

In Italie blyven de zaken op den zelfden voet. Het ongelukkige Napelsche land is ten prooi aen den burger-oorlog.

De piemontesche generaal Gialdini bestrydt aldaer te vuer en te zweerd de partygangers van Koning Frans II. Het door den kop schieten, moorden, plunderen en branden is er aen de order van den dag.

Men kan ligt begrypen, welken noodlottigen invloed die droevige gebeurtenissen moeten uitoefenen op landbouw, handel en nyverheid.

In Amerika vecht het Zuiden tegen het Noorden dat het klettert.

Twee groote veldslagen zyn reeds geleyerd, waarbij de Zuiderlingen den klopp hebben gehad. Men verwacht nu een nieuw gevecht by de stad Richemond.

De europische nyveraers zyn met reden bevreesd, dat die rampzalige binnenlandschen oorlog eene groote verstoring zal brengen in de katoen-teelt, welke vooral in Zuid-Amerika in het groot gedreven wordt.

AEN ONZE LEZERS.

In eenige dagbladen onzer stad hebben wy, in den loop dezer week, het volgende bericht aangekondigd gezien:

« Mynheer de Opsteller.

» De beginselen: « Waerheid en Onafhankelykheid, » welke wy in het verdedigen der werkende standen hebben vooruit gezet, getrouw willende blyven, staken wy, van heden af, alle werking aen het *Werkverbond*, tzy regts-strecks of zydelings.

» Met 15 augusty zullen wy de taek hernemen in de *Werkmans-Stem*, nieuw weekblad.

» Gent, den 28 july 1861.

» VAN LOO.

Het bestuur van dit weekblad gelooft het nuttig ter kennisse zynere geabonneerden en lezers te brengen, dat het inderdaed den heer P. van Loo ontslagen heeft van zyne betrekking als opsteller, en dit om de zelfde redens, op dewelke de heer Van Loo zyn schynbaer vrywillig ontslag heeft gegrond.

Ja, wy willen de *waerheid* en *onafhankelykheid* by het verdedigen van de belangen der werkende standen. Wy willen een orgaan, waarin de groote massa werkers van allen stiel hunne regtveerdige klagen en reklamen kunnen doen hooren, en ze voor de groote regtbank van het publiek brengen.

De groote fabrickanten, meesters en bazen, hebben ook hunne tolken in de dagblad-pers; zy hebben er velen en magtigen: de werklieden mogen dan toch wel een weekblaadjen bezitten, willen zy niet eeuwig

DE ZEESCHUIMER

EDUARD LOW.

Eduard Low was geboortig uit West-Munster, in Engeland, zyne ouders leefden in eenen lagen stand, en waren in hunne omstandigheden niet eens in staat, om Eduard lezen en schrijven te laten leeren.

Onwetendheid zoo dikwerf, vooral by de jeugd, de moeder der boosaardigheid, maakte ook hier by den jongen Low gebruik van haven verderfe-invoel, want nauwelijks was hy de jongelings-jaren ingetreden, of hy gaf zich over aen stelen en rooven, nadat hy reeds als kind eenige schelmeren had bedreven. Eindelyk besloot hy om zyn fortuin ter zee te beproeven, en hy schepte zich in op een schip, dat naer Hunduras, in Amerika, bestemd was.

De overvaart was gelukkig, doch de tyd duerde onzen Eduard verbaazend lang; hy had eenen ingekerkenden haet op de Spanjaerden; hy was moedig, ondernemend, wreed, hebzuchtig; hy verachtte alle gevaren en derhalve bezat hy alle hoedanigheden om zyn doel te bereiken, namelyk, om te plunderen en te rooven.

Eindelyk naderde het schip de plaats zynere bestemming. Het woord Land! hetwelk uit de mars van de fokkemast geroepen werd, klonk even eens als: overwinning, goud en buit in de ooren van den avonturier.

De kust behoorde aen Spanje, en wanneer hier een vreemd schip naderde, met oogmerk om campeche-hout te kappen, dan verzette men zich daer tegen, en hierdoor werd menig vreemd schip eenen buit van hunne door wangunst aengevuerde dapperheid. Maar ook dikwyls, wanneer de gelande manschappen sterk genoeg waren, wisten zy hunne campeche-revers op de vlugt te jagen, en namen dan gansche ladingen van campeche-hout mede. Somwylen gelukte dit ook wel, zonder dat zy door de Spanjaerden bemerkt werden.

De bevelhebber van het schip, waarop Low zich bevond, beyverde zich zoo veel mogelyk om zyn schip met het kostbare hout te bevrachten; hy liet dus zoo veel kappen als hem mogelyk was, en zorgde daervoor dat de houtkappers behoordlyk door gewapende matrozen gedekt werden. Ten dien einde werd Low met een welgewapend kommando uitgezonden, en den volgenden morgen keerde hy met eene volle lading terug. De scheepsbevelhebber meende dat hy zich de gelegenheid ten nutte moest maken, eer de Spanjaerden kennis kregen, dat er een vreemd schip op hunne kust was.

« Kom aen, Low! nog eenmaal naer den wal! zegde hy, keer met uwe manschappen nog eens naer land, vul uwe boot andermaal met campeche-hout, en dan kunnen wy rusten. »

Low had geen lust daertoe, en hy antwoordde: « Kapitein! de zon brandt zoo geweldig, ik heb sedert dat de dag is aengebroken, met myne manschappen yverig gearbeid, en wy hebben zeer vele moeijeligheden doorgestaan laet ons dus nu rusten. De Spanjaerden zullen ons niet verhinderen, om morgen weder hout te gaen halen, en wy zu len nog wel tienmaal naer land kunnen gaen, zonder dat zy er iets het geringste van merken. »

De kapitein wilde zyn gezeg doen gelden, en hy gaf nu stellige order dat zy weder naer land moesten varen. Low en zyne manschappen morden daertegen, en de zaak kreeg het aanzien van eenen opstand.

Men raesde en vloekte, en daer de kapitein eene volstrekte gehoorzaamheid aen zyne bevelen bleef vorderen, geraekte Low zoodanig in woede, dat hy zyn geweer greep, op den kapitein aanlegde en den haen overhaelde, doch hy miste zyn doel, en trof eenen matroos die achter den kapitein stond. Low begreep terstond dat deze daed hem het leven zoude kunnen kosten, of voor het minst dat men hem op een onbewoond eiland zoude uitzetten. Spoedig nam hy derhalve zyn besluit, en het gelukte hem, de twaelf matrozen, die met hem aen land geweest waren, op zyne zyde te krygen. Zy begaven zich met den noodigen voorraad van levensmiddelen, kruid en lood in de groote sloep, en zeilden weg, met het vaste voornemen om zeeroovry te plegen.

Het geluk, dat de schurken dikwerf zoo gunstig is, bekroonde thans ook de pooging van deze gelukzoekers: reeds den anderen dag ontmoetten zy een klein schip. Zonder veel moeite werd dit door hen genomen, en de buit dien zy daerby behielden, was niet gansch onbeduidend.

Low de onverschookkene, vernetele, waekzame zeeroover, liet nu zyn schip met eenige zwarte vlaggen voorzien, en dezelve van de toppen der masten waeijen, om daarmede aen te toonen, dat het schip, hetwelk hy ontmoette, als verloren beschouwd moest worden, en inderdaed hy bragt het zoo ver, dat hy, na eenige schepen te hebben genomen, en veel menschenbloed te hebben vergoten, een schip met twaelf stukken geschut gewapend, en met veertig waeghalzen bemand, onder zyn bevel had, waer, mede hy menig eene stoute daed ondernam en volvoerde, waardoor hy eenen aenmerkelyken rykdom verzamelde, en zynen naem in deze zeeën zeer geducht maakte, en waerdoor hy zynen moed des te meer woelde aenvuren.

Onder anderen vond hy, by het inloopen van eene West-Indische haven, dertien schepen daer voor anker liggen; dezen behoorden aen kooplieden, en waren allen met onderscheidene koopwaren geladen. De eigenaers dezer schepen, gedeeltelyk West-Indische planters bevonden zich aen boord van dezelve.

De planters, deze ryke, wellustige, trotsche despoten, die op hunne plantagien de magt eens dwingelands uitoefenen, die hunne slaven minder achten dan hunne honden, en even als een Aziatisch Sultan de schoons negerinnen ter bevrediging hunner diervlyke lusten onderhielden, vonden gansch geen behagen om eenen stryd op leven en dood te ondernemen, siddenden en hadden den moed verloren; of liever zy bezaten eenen dan om hunne medemenschen, hoe zeer van eene andere krygsveld, en de kooplieden die zich op de schepen bevonden, en die indruk waren om geld te tellen, en hunne waren met woeker te vercoopen, om hunne vyanden te bestryden, waren door de bedreiging, die de verovering by den geringsten tegenstand alles over hoord zoudegebrengen, en zoodanig uit het veld geslagen, dat zy zich zonder slag of overgaven, hoezeer de ekwipage dezer schepen opzigtig was, overgaven.

hunne regten als voortbrenger, als mensch en burger miskend zien.

Deze verdediging van 's werkmans stem kan nogtans in *waerheid* en *onafhankelykheid* geschieden, zonder hierom te verbasteren in hevige drift en scherpe woordenstryden; zonder eene stelselmatige tegenkantiing en bestryding van personen, om reden hunner *politieke* kleuren.

Onze meesters en hoofden behooren tot verschillende staatkundige gezindheden; wy, werklieden, bezitten in ons grondwettelyk bestuurd land de zelfde vryheid van denkwyze. Welk gedrag moeten wy dan volgen als burgers en kiezers?

Van die mannen te kiezen, en hun bestuer, zoo veel ons mogelyk is, te ondersteunen, die het meeste bezorgd zyn voor den voortgang van handel en nyverheid, voor de verbetering van de zedelyke en stoffelyke belangen der werkende klassen.

Wy zien, by gevolg, geene de minste noodzakelykheid om van het *Werkverbond* een eenzydig, scherp afgeteekend *politiek* weekblad te maken. Het zal en moet de uitsluitelyke tolk blyven der werkers; de verdediger hunner belangen, en te gelyker tyd een middel van onderwys en beschaving; opdat wy allen niet alleen onze Regten, maer ook onze Pligten kennen.

Verbitterende twisteryen met andere bladen zullen voorzeker meer nadeelig dan voordeelig zyn, om dat groote doelwit te bereiken.

Onze gewezen medewerker kondigt insgelyks aen, dat hy binnen kort een weekblad denkt uit te geven, getiteld de *Werkmans-stem*. Het zal ons verheugen als hy zyn plan kan ten uitvoer brengen. Hoe meer goede tolken en onderwyzers der werkende standen, zoo veel te meer hoop op hunne voortgang en welvaart.

Wy, van onzen kant, zullen op den eerst door ons ingeslagen weg blyven volharden, en kalm, doch vrymoedig, zonder nyd of bittigheid, telkens op de bres springen, als het de verdediging geldt der belangen onzer broederen, van welk bedryf of wat stiel die ook mogen wezen.

De zoon des Volks; de Werkman.

Gy, werkers, zyt het volk. Leert dan eerst weten wat het volk is.

Er zyn menschen die, van het kriecken des dags tot den laten avond, aen regen en wind, koude en hitte zyn blootgesteld; die de aerde beploegen en het zaed in haren vruchtbaren schoot werpen, ten einde dezen in het zweet huns aenschyns de levensmiddelen te doen voortbrengen, die gansch het menschdom moeten voeden.

Deze menschen noemt men landbouwers of boeren: 't Zyn zoons des volks; 't zyn werkers.

Andere bekappen de bosschen en steengroeven of dalen in onmetelyke diepten, om uit de ingewanden der aerde de bouw- en brandstoffen, de metalen te trekken, om aldus in onze huiselyke behoeften te voorzien, en aen de nyverheid, kunsten en ambachten de onontbeerlyke grondstoffen te bezorgen.

Sommigen hunner smelten de metalen, en geven er de benoedigde vormen aen ten dienste van duizenden verbruikers.

Het zyn zoons des volks; 't zyn werkers.

Nog anderen bevaren de zeeën, te midden der woeste stormen en onweders; zy voeren van het eene wereld-deel naer het andere de benoedigde produkten en handels-voorwerpen; worstelen tegen de onstuimige baren; dringen door de ysbergen, en verzengen onder de brandende keerkringen.

Dit zyn ook zoons des volks; 't zyn werkers.

Duizenden en duizenden bewerken in de fabrieken

de grondstoffen, om hiervan de kleedy voor het menschdom te scheppen. Van den vroegen ochtend tot aen den zonne-ondergang arbeiden zy, sommigen in eene dikwyls onzuivere lucht, en verkorten aldus hun leven voor het nut en gemak hunner medemenschen. Velen dier werkers zyn blootgesteld aen ongelukken, teweggelagt door het springen van stoomketels, of worden verminkt en verpletterd door de bliksemsnelle mekaniëken.

Een deel dezer laetsten oefenen allerlei bedryven en ambachten uit, tot den opbouw onzer woningen, paleizen, kerken en gebouwen; voor de veiligheid en den onderhoud van het maatschappelyke leven.

Dit zyn insgelyks zoons des volks; 't zyn werkers. En wie vat de wapens voor 't Vaderland op? Wie verdedigt den geboorte-grond en beschermt den eigendom en de bezittingen der ryken?

Wie offert zyne schoonste en beste jaren op; zyne rust, zyn gemak, zyn bloed?

Wie sneuvelt er op 't slagveld voor Vorst en Vryheid, voor de rust en 't genot van de gelukkigen der aerde?

Het zyn de kinderen des volks; 't zyn werkers.

Want de ryken offeren zich-zelfen niet op; zy werken niet; zy koopen zich voor geld vry van den krygsdienst. De Bloedwet is maer gemaekt voor de werkers...

Is er dan geen ander, dan een zoo zwart gekleurd tafereel te schetsen voor den zoon des volks, voor den werker?

O ja! Eenigen, uit duizenden, verheffen zich door yver, kennis en werkzaamheid, tot den meester-stand. Enkelen, wier geest en verstand behoorlyk ontwikkeld zyn, beoefenen de kunsten en letteren; doen nuttige uitvindingen op 't gebied der nyverheid; openen nieuwe voorspoeds-bronnen, en zien hunne namen schitteren aen de eere-kroone des Vaderlands.

Dit zyn ook zoons des volks en werklieden, die het geluk genoten, in hunne jeugd een goed onderwys en eene geschikte opleiding te bekomen.

Doch, wat zou er van de maetschappy, wat van de wereld geworden, zonder werkers?

Alle bedryven en ambachten, alle nyverheids-takken, allen handel; alle vruchtvoortbrenging, alle verzorging van woning, voedsel en kleeding zouden verdwynen, en de ondergang van het menschdom ware naby....

Wat groote verplichting hebben dus de ryken en gelukkigen, heeft de geheele samenleving jegens de zoons des volks; jegens de werkers!

Kunnen zy wel ooit genoeg doen om de kinderen des volks te onderwyzen en te beschermen; om het lot van den werkman te verbeteren en hem, die het genot en den rykdom aen zyne meer gelukkige broederen verschaft, minstens deelachtig te maken aen die verzorging, dien onderhoud en dat voedsel, aen die geest-ontwikkeling, welke hy zoo zuer verdient, en die slechts strekken kan tot vermeerdering van het algemeen welzyn?

GESCHIEDKUNDIGE OOGSLAG

Op de instelling der Werkregters-Raden.

Eenigen tyd geleden, heeft het *Werkverbond* den vlaemschen tekst afgekondigd met de noodige ophelderingen der nieuwe wet op de *WERKREGTERS-RADEN*, opdat ieder werker zyne regten en pligten, als ondergeschikte en ook als werkregter, zou leeren kennen.

Heden deelen wy uit het zelfde toon door ons bezigtigd handboek, een historisch overzicht mede over die schoone instelling, welke, hoe zeer onlangs veel verbeterd, nog heel veel te wenschen overlaet, onder opzigt van gelyk regt en gelyke magt in den Raad tusschen Meesters en Werkers.

Wy gelooven hierdoor een goed en nuttig onderwys te geven, onontbeerlyk voor de talryke nyverheids-werkers onzer stad en omliggende fabriek-plaetsen.

De raden van Werkregters, in 't fransch *Prud'hommes*, vroedschaps-raden of regtbanken van vroede of wyze mannen, 'zyn eigentlyk vrederegten van vereeffening en verzoening.

De werkregters-raden zyn voornamelyk ingesteld in de steden en plaetsen, alwaar men veel fabrieken en andere nyverheids-gesichten vindt, tot kennismaking en vereeffening, by middel van verzoening, der opgezene geschillen tusschen nyverheids-hoofden en hunne werklieden, of wel tusschen de werklieden zelfen, binnen de grenzen van hun regtsgebied en volgens de wyze door de wet voorgeschreven. In geval de verzoening door hunne bemiddeling niet kan getroffen worden, beslissen de werkregters-raden by wege van vonnis in die geschillen.

Daerby oefenen de werkregters-raden zekere bevoegdheden uit, hun byzonderlyk door de wet toegekend, en waertoe altyd behoord hebben de waerborg voor de fabriek merken, het weren der namaakfels van *dessins* of eigendommelyke teekeningen van fabriekstoffen en andere nyverheids-produkten, als ook het toezigt over de werkboekjes.

Die verzoenende instelling is dus, om zoo te zeggen, tegen over de koophandels-regtbanken, hetgeen de vrederegten zyn tegenover de burgerlyke regtbanken.

Even als de vrederegten, zyn die raden nu eens bemiddelaers, dan eens regters; en het hooger beroep op hunne beslissingen wordt ook voor de koophandels-regtbank gebragt; behalve voor de mynwerkers, van wier geschillen de regtbank van eersten aanleg het beroep ontvangt en daerover beslissende uitspraak doet.

De werkregters-raden worden gevormd: 1° uit de hoofden van nyverheids-gesichten; als: fabriekanten of verantwoordelyke bestuurders van werkhuizen, gebruikers, ingenieurs, bestuurders en onder-bestuurders van mynwerken, erts- en steengroeven, smelt-ovens van metalen, en uitreders en eigenaers van nationale vischschuiten.

En 2° uit werklieden, waaronder men verstaat: handwerkslieden, meesterknachten, de werklieden met werkboekjes, de patroons en schippers op de monster-rollen der vischschuiten ingeschreven.

De instelling der werkregters-raden, geboren en versmolten met die der gemeentelyke magt, klimt op tot de eerste tyden van de bevryding onzer gemeenten, onder de regering van Philips van den Elzas, eersten wetgever der Vlaenderen, en van keizer Boudewyn, zoon van Boudewyn VIII, die de landen van Vlaenderen, Henegouwen en Namen onder zyn gebied vereenigde.

Die Vorsten, even als hunne regerende tydenooten in België, de prins-bisschoppen van Luik en de hertogen van Brabant en Lotharingen, stelden in de door hen vergunde diplomaten aen de belgische steden in grondbeginsel, en erkenden derhalve, de persoonlyke vryheid, de vryheid van handels-bewerkingen, en het kiesregt van zekere hoofden en magistraten door het volk.

Een der oudste vryheids-diplomaten, door den tyd tot heden bewaerd, is dat der stad Geerardsbergen, gedagteekend van 't jaer 1068, eenigen tyd voor den kruistogt.

Koning Philips-August, die omtrent in hetzelfde tydvak over Frankryk regeerde, veroorloofde ten jaere 1180 aen de inwoners van Château-Neuf, van telken jare tien burgers te kiezen, om hunne gemeenschappelyke zaken te besturen; hy wilde dat die gezwoorne burgers den naam droegen van *Prud'hommes*, vroede of wyze mannen, gelast om, zonder onderscheid noch aenneming van personen, een nauwkeurig regt te verleenen aen al hunne medeburgers, en aen de landlieden en vreemdelingen, welke de markten kwamen bezoeken en ook onderworpen waren aen den eed van gehoorzaamheid.

Nog duidelyker sporen der instelling vindt men in Frankryk, in de formulen van Marculte, en later in de charters, statuten, kostumen en privilegiën der XIIIe en XIVe eeuwen, toen de steden, burgten en gemeenten, beurtelings ontvoogd, korporatiën of gilden en neringen van kunsten en mekanieke ambachten oprichtten; onder den naam van *Maitrises* en *Jurandes*.

Deze korporatiën, gevormd uit nyveraers, kozen onder hen, tusschen de braefste en deugdzaamste burgers, en tusschen de ondervindingrykste mannen in zaken van ambachten en nyverheids-bedryven, *vertegenwoordigers*, onder de benaming van *rechenburgs*; eerlyke regtsburgers, en gaven hun de titels van *Dekens*, *Syndics*, *Jurés* of *Gezwoornen*, *Compagnons* en anderen. Zy bezaten eene werkelyke, bestuer-

die der zeeroovers, en zy buitendien met krygsvoorraed genoegzaam gewapend waren.

Low vond eenen ryken buit op deze schepen; hy deelde denzelfden eerlyk met zyne spitsbroeders, en liet voor dezen keer, al wie geen lust had om onder zyne vlag te dienen, ongehinderd naer land varen, doch het grootste gedeelte der schepen eighende hy zich toe, en zyne bende werd aenmerkelyk vermeerderd door een aantal matrozen der koopvaardyschepen, die zich aen zyne bevelen onderwierpen.

Thans heerschte er eene uitbundige vreugde onder de zeeroovers; een aantal schoone, bevallige en jonge negerinnen, welke zich aen boord bevonden, vermeerderde de losbandigheid, en het onmatig gebruik van wyn en sterke drank, voltooide dit tooneel van wellust en zwelgery.

Het was schoon weder, de avond begon reeds te vallen, en men hoopte nog voor middernacht een naburig eiland te zullen kunnen bereiken, waer de zeeroovers voornemens waren, den nacht in slempery door te brengen. Het werd eindelyk donker; de eene na de andere ster kwam helder lichtende aen den hemel, en eindelyk was het geheel nacht, doch de zeeroovers bleven in hunne vreugde op het dek en wilden den ganschen nacht in hunne broedronke losbandigheid doorbrengen.

Reeds was de maen in haren schitterenden luister aen den gezigtseinder opgegaan, en verlichtte het halfrond met derzelver blauwe stralen. Doch, erwyl de schepelingen zich by den schuimenden beker, en in den arm van hunne negerinnen vermaekten, trokken er eenige onweerswolken aen hielderen hemel te samen. Spoedig verbreidden deze zich overal, en eenige oogenblikken was de lucht van alle zyden bedekt; de wind veranderde van oogenblik tot oogenblik, en veranderde weldra in storm; de donder ratelde en de bliksem schitterde aen alle kanten van lucht en zee zich wilden verenigen en als of de ganse werfkring was de golven stegen ten hemel en vormden op weder afgronden, welke de schepen dreigden te verzwelgen uit de dik opeengepakte wolken, de wind loeide en de schepen, even als of zy van elkander zouden worden

De grootste angst verving thans by de roovers de luidruchtige vreugde die zy weinig tyds te voren, zoo losbandig betoond hadden. Men vreesde elken oogenblik te zullen vergaen, en niemand had nog hoop op redding. De golven sloegen over de schepen heen, en menigen der beschonkenen werd met de woedende baren medegesleept, en vond zyn graf in de diepte des afgronds. Het grootste gedeelte der koopmanschappen, als ook de kanonnen werden over boord gesmeten om de schepen te ligen; zy moesten alle hunne krachten inspannen om het water uit de schepen te pompen, en eerst na verloop van volle vier-en-twintig uren; begon de storm te bedaren; de hemel helderde weder op, de zwarte wolken werden verdreven, en de afgematte zeeroovers kwamen eindelyk by een der Caraïbische eilanden ten anker. Het volk ging hier aen den wal, om de beschadigde schepen te kunnen herstellen, en eenigen tyd uit te rusten.

Dit zoo onverwacht onweder was, zoo als wy boven gezegd hebben, de oorzaak geweest dat men een groot gedeelte der geroofde koopgoederen over boord had moeten werpen, doch niemand der roovers had zich verbeeld, dat het daerdoor geleden verlies zoo groot was als men nu ontdekte, en diezelfde menschen, die in zulk eene uitbundige vreugde zich aen alle mogelyke losbandigheden hadden overgegeven, toen zy zich zelfen als ryk beschouwden, lieten nu wankelmoedig het hoofd hangen, by de bewustheid, dat het meerendeel van hunnen rykdom op den bodem der zee begraven lag.

Men moest dus allen mogelyken spoed maken om de schepen te herstellen, ten einde met dezelve weder op eenen nieuwen buit te kunnen uitgaan. Low vormde het voornemen om naer de Azorische eilanden te stevenen, in de zekere hoop van daer eenen ryken buit te zullen vinden. Op de reis derwaerts bemagtigde hy een schip, dat dertig stukken voerde. Dit vuurde den yermeten gelukzoeker tot nog yermeteler poogingen aen, en de moed van zyne onderhebbende manschappen was zoo groot, dat zy elk schip, hetgeen zy in de verte op zee zagen, reeds als hun eigendom beschouwden, zonder er zich aen te bekreunen, of het zwaarder gewapend of meerder bemand was dan zy. Het gevecht vreesden zy niet; zy gingen het vrolyk en welgemoed tegn, en hierdoor, zoo wel als door de lafhartigheid der

Spanjaerden, waren zy altyd zeker van de overwinning.

Nu naderde Low de reede van S. Michael. Zyn roofzuchtig volk juichte van vreugde, toen het daer eene menigte van schepen voor anker zag liggen. Zy vielen dezelve aen, doch zy hadden byna geene moeite, want allen gaven zich over, zonder den minsten tegenstand te beproeven. Daer Low gebrek had aen versche water en aen levensmiddelen, zond hy eene boodschap naer den gouverneur, met de verklaring, dat zoo men hem van beiden genoegzaam en toereikend wilde voorzien, hy dan de veroverde schepen terug zoude geven, doch wanneer hy een weigerend antwoord kreeg, hy dezelve dan oogenblikkelyk in brand zoude steken. De gouverneur die zeer wel wist dat deze bedreiging zoude vervuld worden, wanneer hy aen den wensch van Low niet voldeed, bewilligde in denzelfden, en zond hem het verlangde, waerop Low al de genomene schepen weder vry gaf, behalve dat wat hy onderweg genomen had, het welk hy, nadat hy het geschut daarvan op zyn eigen schip had laten overbrengen, aen de vlammen ter prooi gaf.

Hierby beging Low de afschuwelyke wreedheid, dat hy bevel gaf, om den kok aen den grooten mast te binden, om hem aldus met het schip te doen verbranden. Het zoude een schoon gezigt opleveren, zegde hy, wanneer deze vetlap vlam vattede. De zeeroovers lachten daerom, en beschouwden met vermaak den smertelyken dood, dien zy hunnen evenmensch deden ondergaan.

Op een ander, kort daarna genomen schip, vond hy twee Portugeesche monnikken, welke hy door middel van een touw, tot aen den nok van de ra liet ophyschen, en dan op eens in het water liet ploffen; zoo dat deze beide geestelyken, nadat dit herhaelde malen geschied was, den geest gaven. Van een ander schip, waarvan het volk zich dapper gedragen had, liet hy eenige matrozen pynigen, om hen te doen bekennen, waer het geld verborgen was, dat men te vergeefs op het schip gezocht had. Op hun gezegde dat de scheepsbevelhebber eene groote som geds in zee had geworpen, liet Low, in zyne woede, wegens dit verlies, den ongelukkigen beide de armen afhouwen en die in zyne tegenwoordigheid roosteren; vervolgens stak hy hun met eigen hand ter neder, waerna hy bevel gaf, om de

lyke en wettelyke regtsmagt, als scheidsregters of beslissers door wederzydsche bewilliging, zoo als onder anderen blykt uit een uittreksel der « *Ordonnantien ende Sententien van de dekens der Neringhen van Ghendt, van de jaren 1357 tot 1388.* »

Dit stuk, gedagteekend van : « *t jaer ons Heeren, doe men schreef M.CCC. zeventent sestig, up den tiensten dach van oktober* » (10 oktober 1367), is een uitgebreid, gemotiveerd vonnis, gewezen door den Werkregters-raed van het *Ambachte van de Blawers* (Blauwverwers), waerby de genaemde Gillis de Clerc, Arent Steemaer, Willem de Buc, Geeraerd van 's Gravenhecke, Jan Steemaer, Jan Matthys, die men heet de Groet, ende Clais Zeghaert, veroordeeld werden tot het doen van verschillende *peelgrimagen* omdat zy mesgrepen ende mesdaen hebben up dambacht, ende ten ambachte waert van de blawers in Ghendt. »

Dit stuk is onderteeekend door : Arent Vander Varent, upperdeken van al den cleenen neringhen in Ghendt; Jan Mayhuus, deken van de sciplieden; Joes Deynoest, deken van den vleeschouwers; Jan Heymans, deken van den hudevetters; Jan Goethaels, deken van den hantbrekers; Pieter de Wint, deken van den sceepmakers; Jan Van den Elst, deken van den Cousmakers; Jan de Winter, deken van den kersmakers; Willem van Riemeland, deken van den Blawers; ende sine ghesworne ghesellen, metsgaders meer andren van den onder-dekenen diere over waren in desen tyt.

Een edikt van Lodewyk XI, gegeven te Nogent, den 20 April 1464, na zyne terugkomst uit Belgie, alwaer hy de volkszed en de maatschappelyke instellingen des lands bestudeerd had, verleende de magt aen de raedsheeren, borgers, landlieden en inwoners der stad Lyons, eenen *Prud'homme* of Werkregters-raed in te stellen, voldoende en bekwaem om de betwistingen te regelen, welke zouden kunnen ontstaan tusschen de kooplieden die de jaermarkten dier stad bezochten.

Men ziet derhalve dat de opkomst van het democratisch gemeentelyk beheer, het volk aenstuwde om zich te mengen in de uitoefening der regterlyke magt, tot alsdan overweldigd door de heeren Groot-vassals op de regten van den Leenheer.

Sinds het tydvak der Franco-Burgondische beheersching over ons land, zyn in al de steden van Belgie, toenmaels zoo bloeiend en welvarend door handel en nyverheid, de gilden der ambachtslieden van regering tot regering bevestigd geweest, met inzicht om de feodale onafhankelykheid te ontzenuwen. Vooral werden dezelve opvolgentlyk opgericht in Vlaenderen, alwaer zy standaerts en banieren met blazoens of eigenaardige wapenschilden voerden, en bestuurd werden door eenen deken en twee of verscheidene gezwoorne syndics, bygestaan door eenen sergeant.

(Wordt voortgezet.)

Handels- en Nyverheidskring van Gent.

Deze kring heeft maendag avond laetstl. eene algemeene vergadering gehouden, ten einde te beraedslagen over de maatregelen te nemen in het belang der nyverheid, die bedreigd is door het verdrag met Engeland.

Talryke leden, waeronder de hoofden der groote nyverheid dezer stad, waren er tegenwoordig. Verscheidene redenaers hebben het woord gevoerd, en de vrees uitdrukt, die de redevoering van lord John Russell in onze stad heeft verwekt; tevens drukten zy den wil uit om door alle wettige middelen zich te verzetten tegen het sluiten van een verdrag met Engeland, op dezelfde grondslagen als het belgisch-fransch verdrag.

Enige leden betoogden dat voor velen oazer manufaktur-voorbrenghsels, zekere stipulatiën, die voor Frankryk eene ligte bescherming zyn, voor onze geburen van over-zee gelyk zouden staen met een' wezenlyken vryhandel, zonder eenig voordeel voor Belgie en gansch ter gunste van Engeland, dat op zyn gemak onze nyverheid en den voorspoed onzer stad zou kunnen vernietigen.

Op voorstel van een achtbaer lid, beslist de vergadering dat zy eene openbare meeting zal byeenroepen, waerop al de bedryven, die belang hebben in de handhaving onzer fabrieken, zouden uitgenoodigd worden.

De Vergadering beslist : 1° Dat er geen bedryf uitzonderlyk zal opgeroepen worden, maer dat plakbrieven al degenen zullen uitnoodigen die er deel willen aen nemen.

2° Dat men eene inschryving openen zal om geld te verza-

gansche ekwipagie, die uit dertig mannen bestond, neer te sabelen.

Kort daerop viel er eene spaensche sloep in zyne handen, welke met zes stukken geschut gewapend, en zeventig koppen bemand was. Hy gebruikte daerby de list dat hy, zoodra als men dit vaertuig ontdekte, de spaensche vlag liet hyschen en de sloep aldus naderde, waerop hy, toen dezelve onder bereik van zyn geschut was, de volle laag daerop losbrandde, de zwarte vlag liet hyschen, en vervolgens bevel tot enteren gaf. De Spanjaerden boden slechts eenen geringen wederstand, en gaven zich spoedig over. De zeeroovers doorzochten nu het schip, en plunderden alles uit, tot dat eindelyk het vreeselyk bevel van Low : Houwt de spaensche honden ter neder ! pardon ! als een donderslag in de ooren der Spanjaerden klonk, en nu vielen de zeeroovers als woedende duivels op de weêrloozen aen; noch bidden, noch smeeken kon hun medelyden opwekken; alles wat zich niet uit vertwyfeling in zee wierp, en daer jammerlyk verdroonk, werd nedergehabd. Slechts eenige weinigen gelukte het om door middel van zwemmen aen land te komen, en aldus hun leven te redden.

Na dat dit bloedbad geëindigd was, gingen de moordenaers aen land, om zich daer in ontucht en zwelgery te vermaken; in hunne dronkenschap verholden zy elkander, hoe veel Spanjaerden zy den kop hadden gekloofd.

Na eene menigte dier afschuwelykste wreedheden te hebben gepleegd, en na enige schepen te hebben verbrand, scheen hy het einde van zyne verderfelyke loopbaen te naderen. Hy ontdekte een schip en maakte met zyne, onder zyn bevel staende schepen, jacht daerop; dit schip, hetwelk zy voor een koopvaardyaarder aanzagen, nam de vlugt, doch de roovers haelden het spoedig in, waerop dit schip mede, de Spaensche koninklyke vlag vertoonde, en de tooscheepen zoo geducht met zyn geschut begroette, dat Low zyn behoud alleen aen zyne spoedige vlugt te danken had, doch de overige roofooscheepen vielen in de magt van dit oorlogschip, en de zich daerop bevindende zeeroovers werden, als eene geregte straf voor hunne misdaden, door beulshanden ter dood gebragt.

Deze ramp maakte hem woedende, en onder de afgrypselykste vloeken en verwenschingen zwoor hy, dat hy dezen hoon zoude wreken in het bloed van elken Spanjaerd, die in zyne handen viel, en weldra toonde hy, dat hy

melen, ten einde door alle wettige middelen tegenstand te bieden aen het sluiten van een traktaat met Engeland.

Na deze stemming, op vraag van een ander lid, werd er lezing gegeven van eenen brief der maetschappy der Mekaniek-werkers, samengesteld uit ruim 900 leden, en die zich ter beschikking stelt van den kring, om onder de werkende klas een petitionnement tegen een verderffelyk verdrag in e rig ten.

Er wordt eene kommissie benoemd van zes leden, gelast al de schikkingen te nemen voor het inrigten en het houden van de meeting.

Handel en Nyverheid.

De hoogere Raed van handel en nyverheid heeft de volgende wenschen by het Goevernement uitgedrukt :

1° Dat, in het belang van uitbreiding, in, wat den buitenlandschen handel aengaet, als ook voor de uitbreiding van den buitenlandschen, het Goevernement de douanen-hervorming verhaeste, ten einde trapsgewys tot het regiem der handelsvryheid te komen : dat het bovenal komplete vry make de materialen, gebezigd voor het bouwen en het optakelen van zeeschepen.

2° Dat de administratie der yzeren wegen posten en telegrafen voortaan vertegenwoordigd zy in den raed van nyverheid en handel, die tot dan toe het onderzoek zal opschorsen betrekkelijk de tarieven der yzeren wegen.

3° Dat de voltooiing van onze watergemeenschappen krachtig worde doorgezet en dat het Goevernement middelen zoek om de tolregten van de inwendige scheepvaart te verminderen.

4° Dat het Goevernement het tonneregt zou afschaffen, zoo haest het denkt dit te kunnen doen zonder de hoogere belangen, welke aen de perceptie van die belasting verbonden zyn, in gevaer te brengen.

5° Dat het Goevernement van 20 tot 30 p. c. den prys van het loodsden zou verminderen.

6° Dat eene wet binnen kort de volstrekte vryheid van tusschenhandel bekragtigt, door de funktien van make-lars en wissel-agenten te doen wegvallen.

7° Dat de Kamers, in hunne aenstaende sessie, het door 't goevernement neêrgelegde wetsontwerp op de warrants zouden onderzoeken.

8° Dat het herzienings-werk van het handels-wetboek bespoedigd worde zooveel als mogelyk is, en dat de resultaten daervan worden meêgedeeld aen den Raed.

9° Dat er aen het departement van buiten landsche zaken een beperkt krediet geopend worde, bestemd om de konsuls de uitgaven te vergoeden, die zy kunnen gedwongen zyn te doen 't in belang der menschelykheid, als ook voor den aankoop van staeltjes, het zenden van dokumenten, enz.

10° Dat het onderzoek plaets hebbe van al de kwestien betrekkelijk de gemakkelikheden van krediet, welke men den uitvoer-handel zou kunnen aanbieden en betrekkelijk de daerstelling van kantoor en eenige overzeesche landen,

11° Dat men, voor het uitoefenen van konsulaire funktien, in principie by voorkeur nationale kooplieden zou kiezen; dat het bezigen van betaelde agenten voortdurend eene uitzondering moet blyven, en dat men aen het Goevernement de zorg moet overlaten er het getal van te bepalen.

12° Dataangezien de daerstelling van regelmatiggestoombootdiensten in betrekking met de overzeesche landen, een' gelukkigen invloed moet uitoefenen op onzen handel en onze nyverheid, als ook op de trafik van den yzeren weg, — dat het Goevernement zoodanige dienst aenmoedige door eene toelage, welke toelage, in grootte en min of meer langer duer, overgelaten worde aen zyne waerdering, terwyl aen de onderneming den pligt zou worden opgelegd van in de noodzakelykheid van den postdienst te voorzien.

De Haven van Gent en onze Gemeente-Raad

Men schryft uit Gent, aen den *Economiste Belge* :

« De zitting van den Gemeente-Raad van den 11 july heeft eene byzonderheid opgeleverd, welke een noodlottigen invloed voor den bassyn van onze stad schynt te hebben. De kommissie van handel en nyverheid heeft een verslag uitgebragt, hetwelk den aenleg van eenen yzeren weg tusschen Gent en Terneuzen goedkeurt. De Raed heeft door zyne stilzwygendheid goedgekeurd.

« Wy hebben dan 't schouwspel bygewoond van eenen Raed, die zelf het verval beslist der haven van de stad,

zyne eeden niet was vergeten. De bevelhebbers van eenige schepen, die van tyd tot tyd in zyne handen vielen, liet hy ophangen of nedersabelen, en dit ging zoo ver, dat een gedeelte van zyne mederoovers dit begon te vervelen, daer zy niet langer de werktuigen van dit monster wilden wezen.

Low, wien het geluk zoodanig begunstigde door de onversaagdheid van zyn volk en de bloothartigheid de Spanjaerden, werd daerdoor zoodanig trotsch en hoogmoedig, dat hy, na nog eenige schepen te hebben veroverd den titel van admiraal aennam. Op het schip, dat hy in persoon kommandeerde, waiede van den top van den grooten mast de zwarte vlag, en in zezelve was een bloedrood geraemte, als het beeld des doods geschilderd.

De eerste daed, waarmede de nieuwe admiraal zynen naam wilde verheerlyken was, dat hy de manschappen van een schip dat in zyne handen viel, liet ophangen, hun bevelhebber liet hy de beide ooren afsnyden, vervolgens werd hy in een klein bootje gezet, en zoo aen zyn lot en aen het woeden der baren overgelaten. Vele andere onmenschelykheden, die hy in de West-Indische zeeën uitoefende, zullen wy, om den lezer niet te vermoeien, met stilzwygendheid voorby gaen, en alleen nog verhalen, dat hem door zyn eigen volk eindelyk eene regtvaardige straf bereid werd.

By gelegenheid van eenen twist tusschen hem en een gedeelte van zyn volk, een welks hoofd zich de stuurman bevond, had deze laetstgenoemde moeds genoeg om hem met kracht tegen te spreken, en hem zyne wreedheden te verwytten. Dit konde de bloedigste en wreestelichste Low niet verdragen, en hy wreekte zich op den stuurman, door hem, terwyl hy sloep, in alle stille te naderen, en hem met een pistool te doorschieten.

Wegens deze laaghartige wreedheid verliet, verenigde zich nu al het scheepsvolk tegen den onmenschelyken Low. Men overviel hem en eenige van zyne voornaemste aanhangers, op het onverwachtst, men bond hun handen en voeten, wierp hen in een klein sloepje, en zy werden aldus aen hun lot overgelaten.

Reeds den volgende dag, werd dit sloepje door den wind naar het eiland Martinique gedreven, alwaer Low en zyne makkers herkend werden; en reeds den volgende dag, werden zy na een kort proces, ter dood gebragt.

Aldus was het einde van Low, die onder zyne menschelyke gedaente de wreedheid eens tygers en de boosaardigheid eens duivels verborg.

waer hy de lasthebber van is. Men zou goed te zoeken hebben in de archieven onzer gemeente; 't ware onmogelyk 't spoor te vinden van eenen akt, die zulk een even ernstig feit bekrachtigt.

« De haven van Gent is het heerlykste erfdeel welk Koning Willem ons gelaten heeft : 't is een perel, waer hy onze stad heeft mee willen verryken, aen welke hem zoo vele banden hechtten.

« Aenzienlyke kapitalen zyn verspilld geworden om Gent met de zee te verbinden. Men begreep dat de voorspoed en de rykdom onzer stad gedeeltelyk afhingen van dien weg. Door 't verloop van den tyd is deze vaert 't versiersel geworden van een' verlaten wyk der stad, alwaer, dank aen haer, thans leven en beweging heerschen. Ook is zy altyd 't voorwerp der levendige bezorgheid van wege de inwoners der stad geweest. Wanneer, volgens het verdrag van Londen, er kwestie was de voorwaarden te regelen der schipvaart op de Schelde en hare mondingen, en dat de lasthebber van het belgisch goevernement, die in zyne handen de belangen der stad hield, er in gelukt was ze te doen zegepralen, ondanks al de behendigheid welke door de kommissarissen uit Antwerpen gebruikt werd, om onzen bassyn te berooven van de voordeelen eener zeehaven, toen hadden handel, nyverheid en drukpers, de groote diensten door dien behendigen onderhandelaar bewezen, geen lof genoeg om dien schoonen byval op te hemelen. Thans, dat onze haven zich in eenen aangroeijenden voorspoed bevindt, dat er maer eenige verbeteringen aen de vaert zouden dienen toegebragt te worden om die nog te vermeederen, zien wy de eerste overheid der stad, de herinnering aen 't verledene wegdringende en de heerlyke hulpbronnen over 't hoofd ziende welke zy ons verschaft, het goevernement bidden om eenen yzeren weg te laten leggen nevens die vaert, 't is te zeggen dat zy verzoeken om onze vaert regtstreeks in verdediging te stellen met die van Terneuzen.

« De gemeente-raed van Antwerpen, door 't goevernement gevraagd om zyne meening te uiten opzigtens de verschillige spoorweg-ontwerpen naer Teurneuzen, heeft zynen pligt anders begrepen. Ter zitting van 22 july laetstl., heeft hy, met algemeene stemmen, alle ontwerp van spoorbaen naer gemelde nederlandsche stad afgekeurd.

« Die stemming is verstandig, en wy gelooven dat de Gemeente-raed van Gent in dezen zin had moeten stemmen.

De *Economiste* vergeet dat de Handel en Nyverheid slechts een rap en goedkoop vervoer vragen, een vervoer dat zoo wel in den winter als in den zomer onbelemmerd kan voortgaen.

Wy gelooven dat een yzerweg van Gent naer Terneuzen hiervoor meer waerborgen aanbiedt dan de vaert naer Terneuzen.

Men leest in den *Economiste* :

« Het verlies van de amerikaensche markt heeft meer dan 40 ovens van glasblazeryen doen uitdooven, en de werklieden van het grootste gedeelte onzer fabrieken zonder werk of met eenen halven dagloon gesteld. Ter uitzondering van eenige graan-spekulatiën, is de groote koophandel dood. De kommissionarissen staen met de armen gevouwen, de kanalen zyn zonder bedryvigheid, en men ontvangt daerenboven nog zeer slechte tydingen uit den vremde. Voorbeeld : Men heeft ons met de hoop gestreeld dat de *Belgisch-Amerikaensche Maetschappy* voor den handel met de Zuider- en Noorder-Staten van Amerika, ons eene zeer voordeelige merkt in die landstreken zou hebben geopend. Welnu, onze kooplieden hebben de rekening ontvangen van de zeer naedeelige verkooping der eerste verzendingen, te weeg gebragt door de buitensporige kosten, — 35 p. c., — welke de ondernemers op de verwezentlykte opbrengst hebben gegeven.

Er is onder andere een regt van 10 p. % kommissie gegeven, dat alleen doet verstaen dat de wyze, waerop de belgisch-amerikaensche societeit te werk gaet, hoegenaemd niet spaerzaam is. Het schynt dat de ryke planters, die beloofd hadden een zoo groot deel van het kapitaal te leveren, zich hebben willen schadeloos stellen door de koopwaren van hinnen gewezen belgische geassocieerden te doen verkoopen, en aen leege pryzen in te koopen.

De *Moniteur* van heden bevat aen 't hoofd van zyn niet officiël gedeelte de volgende verklaring :

« By gelegenheid van een incident, dat onlangs opgerezen is opzigtens de handels-betrekkingen tusschen Belgie en Engeland, zyn uitleggingen gewisseld geworden tusschen den belgischen Minister te Londen, en den Minister van buitenlandsche zaken van hare Britsche Majesteit.

« Het goevernement heeft reden om voldaan te zyn over de hem gegeven ophelderingen, en de onderhandelingen zullen eerlang beginnen om een nieuw traktaat te sluiten, gelykvormig aen de belangen van beide Staten. »

Drie doodvonnissen.

De Vlamingen hebben geene grieten.
MINISTER ROGIER.

Woensdag is het publiek weêr getuige geweest van een der schandigste volks-miskenningen die er in onze verlichte 19e eeuw onder de zon gepleegd worden.

Drie jonge misdadigers stonden voor de regtbank, onder de beschuldiging van brandstichting in 't Bedelaers-gestie, te Hoogstraten, waer de drie beschuldigten waren opgesloten tot boeting en verbetering van een vroeger buiten sporig leven. De jongelingen telden te samen 63 jaren. H waren de genaemden Berzen, Minaert en Kereckx.

Na twee zittingen. werden de beschuldigten door jury pligtig bevonden en veroordeeld tot... de dood!

Toen het verdikt van den jury door den voorzitter voorgelezen, schoten de veroordeelden in eenen lach!

Was dit een lach van verontwaardiging of van spottend? — Wie zal ons daer op antwoorden?

Had dan de beschuldiging niet den minsten indruk gemaakt op het hart der jongelingen? Heeft het streng vonnis van den jury hun gemoed niet geraakt? Heeft de veroordeeling ter dood dan geen van hen tot berouw en inkering gebragt? Waren zy dan alle drie, nog zoo jong, reeds door en door verdorven en koelbloedige booswichten?

Helaas! wy gelooven het niet, en wy hebben onze redenen om dit zelfs niet te mogen veronderstellen, laet staen te gelooven. De beschuldigten waren vlaemsche kinderen die geen woord fransch verstonden; die niets begrepen, noch van den beschuldigings-akt, noch van de verdediging, noch van den akt van veroordeeling. Toen de jury zyn verdikt had uitgebragt, kwam de voorzitter het in het fransch aflezen, en vervolgens zegde hy van verre met eene flauwe stem in gebrekkig neêrduitsch: « *Ge zyt ter dood veroordeeld, en ge hebt dry dagen om u in kassatie te voorzien!* »

Wie daer alles wat de drie jongens van heel de fransche komedie begrepen hadden. En hebben zy dit nog wel begrepen? Het schynt van neen, want toen alles afgeloopen was, vroeg de genaemde Kerckx aen den gendarm: *voor hoe veel hebben wy gekregen?* hy wilde zeggen: voor hoe veel jaren gevangenis. Voor de dood, antwoordde de hairen muts. Toen deed Kerckx die het niet kon gelooven, een teekken met de hand onder de keel, als om te vragen: moeten wy de kop af? De gendarm knikte, waarop Kerckx met den arm en 't hoofd eene beweging maakte, die zoo veel uitdrukte als: *Voor de dood? alles! ge maekt my voden wys.*

En zoo wordt het vlaemsch burgerskind beschuldigd, verdedigd en veroordeeld, naer 't schavot gesleept, in eene vreemde taal?

Zou men het in Hongarië of in Venetië durven doen? En terwyl er zulke volks-moorden gebeuren, zegt de minister in vollen Senaat: *De Vlamingen hebben geene grieven!!!* (Grondwet.)

GENT, 2 AUGUSTUS.

Uit hoofde der oogst-werken, was er heden maer weinig graan ter markt. De tarwe werd levendig gelust met een opslag van 1 franc den hektoliter, en de rogge met eene vermeerdering van 75 c. tot 1 franc.

Er waren twee partijen nieuwe rogge te koop geboden van voldoende hoedanigheid, en die verkocht zyn aen 17 fr. tot 17 fr. 50 den hektoliter.

De haver en de boonen waren schaarsch, en gingen goed van de hand. De olieën en vette zaden bleven aen vaste pryzen.

De boter kostte 2 fr. 19 tot 2 fr. 50 den kilo, de 25 eijers 1 fr. 55 ct.

De vlas- en lynwaedmerkten waren om zoo te zeggen onbeduidend. De pryzen waren redelyk hoog. De beste vlassoorten betaelden men tot 5 fr. 80 ct. de gemiddelde, 5 fr. 35 en de gemeene 4 fr. 45 tot 4 fr. 75 ct.

Het gebuideld tarwenbrood zal, deze week eenen centiem den kilo afstaen; het ongebuideeld blyft aen den zelfden prys; het roggenbrood zal twee centiem den kilo opslaen.

Maendag avond laetstl., rond 10 ure, had er een zonderling en roerend toeval plaats op de oude Beestenmarkt. Eene hoog zwangere vrouw, woonachtig in de Dampoortstraet, die met haer dochttertje naer de groote statie was gaen zien, of haer man uit Brussel terug kwam, en in deze verwachting was te leun gesteld, is op gemelde plaats, onder den blooten hemel, befallen van een kind.

De geburen zyn aenstonds toegesnel om die lydende moeder ter hulpe te komen; zy werd overgebragt in de herberg het *Gouden Mandeké*, gehouden door baes Van der Mynsbrugge, wiens vrouw zich in deze omstandigheden op eene waerlyk verdienstelyke wyze gedragen, en niet geveesd heeft om zoo wel door persoonlyke hulp, als door hare stoffelyke onderstandsmiddelen, de ongelukkige in die zoo gevaerlyke oogenblikken ter hulp te komen.

De beide nachtwakers der gebuerten, de genaemde Boone en D'Anvers, hebben ook prysbaar hunnen pligt gedaen, en allen mogelyken onderstand verleend. De eerste heeft aenstonds den heer dokter Van Meldert opgespoord, die de lyderes de geneeskundige hulp heeft verschaft, waerna ze door twee brave werklieden in eenen leunstoel van Van der Mynsbrugge behoedzaam naer hare woning is gedragen.

Het pasgeboren kindje werd onder de hand behoortlyk verzorgd in het *Gouden Mandeké*, en is later in vollen welstand by de moeder gebragt.

De twee werklieden, die de schier bewustelooze vrouw hebben overdragen, zyn de genaemde Flip Sanders, vleeschhouwer in de Apostelstraet, en Fientje Souwerck, wonende in den Krommenessche.

Een andere brave burger, Jan Haek, vleeschhouwer op St.-Pieters, die juist naby kwam op den oogenblik der baring, heeft belangeloos zynen nieuwen kiel uitgetrokken, en dezen als deksel voor moeder en kind gelaten.

Het verheugt ons innig, by zulk bedroevend tooneel, dergelyke daden van ware menschlievendheid by de kleine burgery, en van pligbetrachting by onze nacht-politie te mogen vermelden. (Beurzen-Courant.)

Donderdag had de aenstelling plaats van de heeren de Paepe, substitueet van den prokureur-generael; de Pauw, regter by de regtbank van 1^e aenleg te Gent, de Hondt, regter by degene van Dendermonde; de Meren, Vander Haeghen, Maertens en Molitor, substituten van den prokureur des konings te Gent, Kortryk en Veurne.

De *Moniteur* kondigt het inwendig reglement van den Werkregters-raed van Eecloo in de fransche en vlaemsche talen af.

Dynsdag, rond 4 uren nanoen, draaide de negenjarige Villem Tiellemans, werkende in de fabriek van de heeren peelman, met den linkerarm in een tandwiel en werd gewond naer het gasthuis gebragt.

De inschryvings-lyst voor den landbouw- en veewedstryd, te Gent, is gesloten geworden op maendag 22 dezer. Dank zy aen de vlyt onzer onderscheidene afdeelingen en aen den naver harer leden, overtreft het getal der inschryvingen grootelyks onze verwachting. De wedstrijd belooft ophalve zeer schitterend te zullen wezen, en waerschyndlyk Oost-Vlaenderen mogen fier zyn van aen het geheele ad en aen de talryke vreemdelingen, die de tentoonstelling zullen bezoeken, den toestand zyns akkerbouw en ezelvs voortgang in de veeteelt te kunnen vertoonen.

Met werk der inrigtings-kommissie is nu begonnen: aenvalt de taek ten deele van alles, wat den wedstryd betref, in te rigten, op te schikken en te regelen. De maet-appy, wy zyn er verzekerd van, mag op haren yver zyn.

Dank aen het goede, drooge weder, zyn de granen aardappels op de markten van Geerardsbergen en Kortyk verleden week afgeslagen. Hopende dat deze beweging nog lang moge voortduren!

De algemeene denkwyze der landbouwers, graenhouders en mulders is, dat het koren van den oogst in 1861 beter van hoedanigheid wezen zal dan over eene maend werd gehoopt.

Blykens het 10^e verslag over de hervormings-scholen

van den staet te Ruysselede en Beernem, zyn er in gemelde gestichten, sinds hunne oprigting, 2347 kweekelingen aenveerd geworden, waarvan 1280 regstreeks ingetreden, 903 uit de bedelaershuizen kwamen en 164 uit tuchtgevangnissen.

Den 31 december 1859 bedroeg de bevolking der hervormingsscholen 1005 personen, na in 1855 tot 1379 beloopt te hebben.

Van 1848 tot en met 1859 besteedde de Staet aen de gestichten van Ruysselede en Beernem 2,390,695 francs.

HOLLAND.

Men schryft uit Oosterhout, den 27 july:

De eerste nieuwe rogge hier ter markt gebragt was van zeer goede kwaliteit en zwaer van korrel; zy werd verkocht voor f. 3, 50 het nederlandsch mud. By eenigzins duerzaam droog weder, belooft de oogst voortreffelyk te zullen zyn. Van het aardappel-gewas, stelt men zich daarvan een goed gewin voor. De pryzen van de vroege soorten zyn van 2.30 a 2.50 guldens den hektoliter.

FRANKRYK.

In Périgord. Charente en een deel der Vendée is men tamelyk voldaan over den graen-oogst. De vallei der Loire, die begint te Tours en zich uitbreidt tot Nantes, staet overheerlyk. In de departementen der Sarthe en van Meins verwacht men zich aen eenen beteren oogst dan 't verleden jaar. Bretagne is te vreden; en ook de haver en gerst beloven daer eene ryke opbrengst.

In Normandie, Bourgondie de Picardie laten de granen wat te wenschen. Daerentegen zyn die uit Artois byzonder goed, en rekent men in het Noorden op eenen volledigen oogst, inzonderheid in fransch-Vlaenderen.

De Ardennen, Champagne, Loreinen, Jura, Vosges, de kom der Saône, de omstreek van Lyons en de Elzas, dragen eenen gewoonen oogst.

Men leest in den *Echo de l'Est*, van Baerle-Hertog: Wy vernemen dat een schrikkellyk ongeluk de gemeente Magnéville in verslagenheid gedompeld heeft: acht personen zyn door kampernoelien vergiftigd.

Eenige uren na het eetmaal bevonden zich al degenen, die er deel aen namen, ongemakkellyk; maer, de ziekte ongetwyfeld niet toeschryvende aen hare ware oorzaak, wachtte men te lang om een' geneesheer te halen. Als hy geroepen werd, was het te laet: zes slagtoffers waren bezweken, en op den oogenblik dat wy schryven, liggen er twee in doodstryd.

DE DANS TE VICHY.

Eene fransche korrespondencie, sprekende over het soldaten-bal te Vichy, waarop keizer Napoleon heeft mede gedanst, en de dames van zyn gevolg heeft doen flikkeren met kaporaels en taboer-majors, zegt dat die keizerlyke luim meer beteekent dan een grap. Als de keizer zyne soldaten streelt, vervolgt de korrespondent, is 't een teeken dat hy ze eerlang zal noodig hebben om zyne oorlogs-plannen ten uitvoer te brengen. De dans van Vichy boezemt ons meer achterdocht in dan 't nieuwaers-kompliment aen den oostenrykschen gezant v. Hubner, waarop de oorlog van Italie volgde.

ENGELAND.

De *Punch* wydt aen den nieuwen graef Russell een zynen best geslaegde houtsneden:

Voor de deur van het Hoogerhuis staet de nieuwgeboren pair, met dunne beenjens in een zyden kniebroek, den zwaren pairs-mantel om de schouders geslagen, en op het hoofd de pairs-muts, die hem veel te groot is.

Zoo staet hy voor lord Brougham, die voor de deur van het huis een aerden pypje zit te rooken, een dagblad op den schoot heeft, en hem begroet met de woorden: *Oh Johnny, ye'll find it mighty dull here!* (wel Jantje, gy zult het hier drommels vervelend vinden)!

Men weet dat lord Brougham nog op zyn' ouden dag eene groote voorliefde heeft voor het Lagerhuis, dat hy slechts met tegenzin heeft verlaten.

OOSTENRYK.

Men schryft uit Weenen, den 27 july:

Eene nieuwe en gewigtige hervorming wordt door keizer Frans-Jozef ingevoerd; te weten: de afschaffing der leenroerige goederen. Het 1^e artikel der des betrekkelyke wet luidts als volgt:

« De leenheerigheden zyn afgeschaft, en de leenheerige goederen, behoorende aen prinsen of byzonderen als leenheeren, moeten afgekocht worden middels eene schadeloosstelling te betalen door den leenhouder. »

Verscheiden adellyke leden van de Kamer der afgevaardigden te Weenen hebben dat artikel bestreden, en de heer Brauner heeft daerin den tekst gezocht voor een' hevigen uitval ter gunste der zelfstandigheid van Bohemen. Maer de regering houdt moedig stand op den ingeslagen weg der groote hervormingen, en geeft hierin zelfs een voorbeeld aen het zoo verlichte Pruisen, alwaar men thans de middeleeuwsche voorregten ter gunste der oude prinselyke en grafelyk geslachten poogt te herstellen.

ITALIE.

Men schryft uit Londen, den 30 july:

Reuters-Office heeft tydingen uit Rome, gedagteekend van den 28 dezer.

De hertog van Gramont heeft uit Vichy geschreven dat de Keizer zeer gunstig gestemd voor den Paus is. Dien ten gevolge heeft hy den markies de Cadore, den franschen zaekgelastigde te Rome, gelast, zyn gedrag overeenkomstig deze inzigten te regelen.

Keizer Napoleon heeft bovendien den markies de Cadore gelast, den Paus de verzekering te geven dat hy Rome en 't Pausdom, ten allen pryze en in alle gevallen, zal verdedigen, al ware het ook by een Conclaf, terwyl de Heilige Zetel open staet.

AMERIKA.

Met de *Persia* zyn berigten ontvangen uit New-York van den 17 dezer. De generael McClellan heeft aen het departement van oorlog geschreven, dat de generael Pogram zich met 600 separatisten by Beverley overgegeven heeft, en dat eene afdeeling separatisten door generael Morris by St. George geslagen werd; hun bevelhebber, generael Barnett, sneuvelde by die gelegenheid. Het verlies der separatisten bedraegt 200 dooden, terwyl 1000 man werden gevangen genomen. Generael McClellan eindigt zyne depeche met de volgende woorden: « Wy hebben eene algeheele zegepraal behaald, en ik geloof byna, dat wy den opstand in Westelyk Virginia hebben onderdrukt. » De sterkte van het door generael Macdonald gekommandeerde bondsleger wordt op 55,000 man begroot. Den 16 was hy van Arlington in de rigting van Fairfax Courthouse opgerukt.

BURGERSTAND DER STAD GENT.

HUWELYKEN.

Van den 27 tot den 31 July.

Frans Haese, 26 jaren, zonder beroep, te Leuven, met Maria Mangard, 21 jaren, zonder ber., S. Jansstraet.

Adolf Giovanelli, wyn-handelaar, te Beauraing, met Ludovika Dumont, zonder beroep, katalognestraet.

Karel van Heffelterre, 53 j. stalfknecht, te Ledeberg, met Maria de Roo 50 j. dienstmeid, koornmerkt.

Pieter Vervynck, 27 j. dagl. voetweg, met Maria Wierinck, 25 j. weefster, kortrykscheestr.

Filips Moncarnie, 28 j. kleermaeker St. Martens-bijdestr. met Kamilla Keuninck, 20 j. kleermaekster, wolfsteeg.

Edward van Bockstaele, 56 j. bakker, krommenesschen, met Paulina de Keyser, 29 j. fabriekw. kozyntjenstr.

Edward de Vos, 27 j. dagl. Ledeberg, met Maria Aloncius, 25 j. fabriekw. ykstraet.

Leopoleon de Craecker, 29 j. dagl. Ledeberg, met Maria van Speybroeck 51 j. dagloonster, lange wyngaerdstr.

Geboorten van den 27 July tot den 2 Augustus.

Van het mannelyk geslacht 57) Totaal 68.

Van het vrouwelyk geslacht 31)

Sterfgevallen van den 27 July tot den 2 Augustus.

Julia de Jaeger, 20 j. fabriekw. b. de kortrykschepoort.

Viktoria van Diessche, 55 j. dagl. visschery.

Lodewyk d'Hont, 62 j. zonder beroep, apostelstr.

Eugenia de Jonge, huisvr. Goosaert, 65 j. nederpolder.

Frans Heye, 51 j. schoenn., S. Salvatorstr.

Joanna Janssens, 58 j. dagl. byloke.

Jan Gissens, 51 j. dagl. korte kreyelsteeg.

Jan Parasie, 75 j. z. b. S. Salvatorstr.

Amelia Baeckelandt, huisvr. Verleyen, 22 j. kerkhofstr.

Hyppoliet Van Loo, 27 j. vleeschhouwer, S. Salvatorstr.

Leopold Rulyneck, 26 j. houtzager, S. Lievenstr.

Barbara Clas, 51 j. dagl. lange kreyelsteeg.

Antonia Drooz, 17 j. dienstmeid. thesianenstr.

Jozef van der Trooster, 27 j. fabriekw. saliestr.

Eugenia de Pauw, wed. Vinck, 58 j. S. Katharinestr.

Jakob van der Straeten, 75 j. grondeigenaer, prinsenhof

Felicitia Velleman, 70 j. z. b. langemunt.

Franciska van Hulle, wed. de Baets, 33 j. koperstr.

Jan Serrive, 71 j. handeldryver, S. Katharinestr.

Anna Saverius, huisvr. Capelinck, 70 j. wolfsteeg.

Jozef Pynaut, 27 j. fabriekw. krommenesschen.

Jozef Verburgh, 58 glazenmaker, abelstr.

Maria Noré, wed. Backeljan, 76 j. St. Antoniuskai.

Laurens Bourdon, 80 j. zond. ber. visscherykai.

Katgarina Dumon, wed. Cuvelier, 82 j. zaeimanstr.

Louisa Demoor, huisvr. Dewagheneire, 22 j. lange beenhouwerstr.

Napoleon Parasie, 51 j. galonwever, S. Margeriestr.

Karel Blanchaert, 33 j. z. b. akkergermstr.

Verginie Vermeulen, 16 j. fabriekw., priesterstr.

Laurent Peetermans, 63 j. koetsier, pekellaringssteeg.

56 kinderen onder de 7 jaren.

REGERING VAN GENT.

MERKTEN.

Middenprys der granen op de Gentsche Merkten.

Per hektoliter	26 july.	2 augustus.
Witte tarwe	23 62 a — —	26 6 a — —
Roodde id.	23 94 a — —	25 54 a — —
Rogge	15 92 a — —	15 51 a — —
Geerst	11 57 a — —	12 20 a — —
Bockweit	14 50 a — —	15 50 a — —
haver	10 87 a — —	11 40 a — —
Aerdappelen, 100 k.	— a — —	8 a — —

BROODZETTING.

Van den 2 om in te gaen den 4 Augustus.

1 Kilo brood enkel tarwe gebuild	fr. 0 41
1 Kilo brood enkel tarwe ongebuild.	» 0 54
1 Kilo rogge.	» 0 21

ANNONCES.

LUISTERLYKEN

KAMPSTRYD MET DE KRULBOL.

Op Zondag 4 Augusty 1861.

In den Estaminet het Keetje, in de Bellevuestrael, Akkergem.

Alwaer genoemden Kampstryd zal plaats hebben voor eene malsche en lekkere HESP, wegende 8 kilos. Men zal betalen 60 centiem, voor een peloton van 2 mannen, des voor-middags om 9 ure zal den Kampstryd beginnen.

Het winnend Peloton, mag de Hesp of het geld nemen. Het overig geld zal voor tweede of derde Prys besteed worden.

Elk maekt het Rugtbaer.

BERIGT.

CHARLES MEYFROOD, woonende in de St. Hubertstraet, n° 37, in het *HERDERINNEKE*, op het KALYTJE, op St. Pieters, verwittigt het publiek dat by hem zullen te bekomen zyn alle soorten van VISCH, Gebakken en Ingelyden, alsook Beefsteaken.

BERIGT.

Men maekt het publiek kenbaer dat er in den Estaminet den *Ouden Vlaemschen Leeuw*, in het Spanjaards-Kasteel 180, op de nieuwe Beestemerkt, te Gent, eene schoone GROOTE ZAELE te bekomen is, verlicht door de Gaz, konnende dienen voor eene groote Maetschappy.

F. BOGAERTS, Drukker, Pré-aux-Cleres, by het Groot Vleeschhuis.